ROZHODNUTIE RADY (SZBP) 2021/394

zo 4. marca 2021,

ktorým sa mení rozhodnutie 2014/119/SZBP o reštriktívnych opatreniach voči určitým osobám, subjektom a orgánom s ohľadom na situáciu na Ukrajine

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o Európskej únii, a najmä na jej článok 29,

so zreteľom na návrh vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku,

keďže:

(1) Rada prijala 5. marca 2014 rozhodnutie 2014/119/SZBP ([1]).

(2) Na základe preskúmania rozhodnutia 2014/119/SZBP by sa uplatňovanie reštriktívnych opatrení voči určitým osobám, subjektom a orgánom malo predĺžiť do 6. septembra 2021, pokiaľ ide o jednu osobu, a do 6. marca 2022, pokiaľ ide o sedem osôb, a záznamy o dvoch osobách by sa mali vypustiť. Mali by sa aktualizovať informácie uvedené v prílohe k rozhodnutiu 2014/119/SZBP týkajúce sa práva na obhajobu a práva na účinnú súdnu ochranu vrátane základného práva na spravodlivé a verejné prejednanie veci v primeranej lehote nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

(3) Rozhodnutie 2014/119/SZBP by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Rozhodnutie 2014/119/SZBP sa mení takto:

1. V článku 5 sa druhý odsek nahrádza takto:

   „Toto rozhodnutie sa uplatňuje do 6. marca 2022. Opatrenia v článku 1 sa vo vzťahu k záznamu č. 17 v prílohe uplatňujú do 6. septembra 2021.“

2. Príloha sa mení tak, ako sa uvádza v prílohe k tomuto rozhodnutiu.

Článok 2

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho uverejnenia v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

V Bruseli 4. marca 2021

Za Radu
predsedníčka
A. P. ZACARIAS

([1]) Rozhodnutie Rady 2014/119/SZBP z 5. marca 2014 o reštriktívnych opatreniach voči určitým osobám, subjektom a orgánom s ohľadom na situáciu na Ukrajine (Ú. v. EÚ L 66, 6.3.2014, s. 26).

PRÍLOHA

Príloha k rozhodnutiu 2014/119/SZBP sa mení takto:

1. V oddiele A („Zoznam osôb, subjektov a orgánov uvedených v článku 1“) sa vypúšťajú záznamy o týchto osobách:

   13. Dmytro Volodymyrovych Tabachnyk;

   15. Serhiy Hennadiyovych Arbuzov

2. Oddiel B („Právo na obhajobu a právo na účinnú súdnu ochranu“) sa nahrádza takto:

„B. Právo na obhajobu a právo na účinnú súdnu ochranu

Právo na obhajobu a právo na účinnú súdnu ochranu podľa Trestného poriadku Ukrajiny

V článku 42 Trestného poriadku Ukrajiny (ďalej len „trestný poriadok“) sa ustanovuje, že každá osoba podozrivá alebo obvinená v trestnom konaní má právo na obhajobu a právo na účinnú súdnu ochranu. Medzi tieto práva patrí: právo podozrivého alebo obvineného byť informovaný o tom, z akého trestného činu je podozrivý alebo obvinený; právo byť výslovne a včas informovaný o svojich právach podľa trestného poriadku; právo mať pri prvom vyžiadaní prístup k obhajcovi; právo podávať návrhy na procesné úkony a právo podávať opravné prostriedky proti rozhodnutiam, úkonom a opomenutiam vyšetrovateľa, prokurátora a vyšetrujúceho sudcu.

V článku 303 trestného poriadku sa rozlišuje medzi rozhodnutiami a opomenutiami, ktoré možno napadnúť počas predsúdneho konania (prvý odsek), a rozhodnutiami, úkonmi a opomenutiami, ktoré možno preskúmať na súde počas prípravného konania (druhý odsek). V článku 306 trestného poriadku sa ustanovuje, že sťažnosti proti rozhodnutiam, úkonom alebo opomenutiam vyšetrovateľa alebo prokurátora musí posúdiť vyšetrujúci sudca miestneho súdu v prítomnosti sťažovateľa, jeho obhajcu alebo právneho zástupcu. V článku 308 trestného poriadku sa stanovuje, že sťažnosti proti nedodržaniu primeranej lehoty počas predsúdneho vyšetrovania zo strany vyšetrovateľa alebo prokurátora sa môžu podať nadriadenému prokurátorovi a musí sa o nich rozhodnúť do troch dní od ich podania. Okrem toho sa v článku 309 trestného poriadku stanovuje, proti ktorým rozhodnutiam vyšetrujúcich sudcov možno podať odvolanie, pričom ďalšie rozhodnutia môžu byť predmetom súdneho preskúmania počas prípravného konania na súde. Niektoré procesné vyšetrovacie úkony možno navyše vykonať len na základe rozhodnutia vyšetrujúceho sudcu alebo súdu (napríklad zaistenie vecí podľa článkov 167 až 175 a väzobné opatrenia podľa článkov 176 až 178 trestného poriadku).

Uplatňovanie práva na obhajobu a práva na účinnú súdnu ochranu jednotlivých osôb na zozname

1. Viktor Fedorovych Yanukovych

Trestné konanie vo veci sprenevery verejných finančných prostriedkov alebo majetku stále prebieha.

Z informácií zo spisu Rady vyplýva, že v trestnom konaní, z ktorého Rada vychádzala, bolo dodržané právo pána Yanukovycha na obhajobu a jeho právo na účinnú súdnu ochranu vrátane základného práva na to, aby bola jeho vec v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom. Dokazuje to najmä rozhodnutie Najvyššieho protikorupčného súdu Ukrajiny z 11. augusta 2020, v ktorom súd preskúmal návrh Národného protikorupčného úradu Ukrajiny a udelil povolenie zadržať pána Yanukovycha. Vyšetrujúci sudca vo svojom rozhodnutí potvrdil, že existuje dôvodné podozrenie z účasti pána Yanukovycha na trestnom čine týkajúcom sa sprenevery, a potvrdil aj postavenie pána Yanukovycha ako podozrivého v trestnom konaní.

Najvyšší protikorupčný súd tiež konštatoval, že pán Yanukovych sa od roku 2014 zdržiava mimo Ukrajiny. Súd dospel k záveru, že existujú dostatočné dôvody domnievať sa, že pán Yanukovych sa ukrýva pred orgánmi vykonávajúcimi predsúdne vyšetrovanie.

V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva sa Rada domnieva, že obdobia, počas ktorých sa pán Yanukovych vyhýba vyšetrovaniu, musia byť vylúčené z výpočtu lehoty, ktorá je relevantná na posúdenie dodržania práva na prejednanie veci v primeranej lehote. Rada sa preto domnieva, že okolnosti opísané v rozhodnutí Najvyššieho protikorupčného súdu pripisované pánovi Yanukovychovi významne prispeli k dĺžke vyšetrovania.

2. Vitalii Yuriyovych Zakharchenko

Trestné konanie vo veci sprenevery verejných finančných prostriedkov alebo majetku stále prebieha.

Z informácií zo spisu Rady vyplýva, že v trestnom konaní, z ktorého Rada vychádzala, bolo dodržané právo pána Zakharchenka na obhajobu a jeho právo na účinnú súdnu ochranu vrátane základného práva na to, aby bola jeho vec v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom. Dokazuje to najmä rozhodnutie vyšetrujúceho sudcu z 21. mája 2018, 23. novembra 2018 a 27. novembra 2019, ktorými sa udeľuje povolenie na zadržanie pána Zakharchenka.

Rada má navyše informácie o tom, že ukrajinské orgány prijali opatrenia na vypátranie pána Zakharchenka. Vyšetrovací orgán 12. februára 2020 rozhodol o zaradení pána Zakharchenka na medzinárodný zoznam hľadaných osôb a odboru pre medzinárodnú policajnú spoluprácu ukrajinskej štátnej polície postúpil žiadosť o zápis do databázy Interpolu.

Dňa 28. februára 2020 sa obnovilo predsúdne vyšetrovanie a vykonali sa procesné a vyšetrovacie úkony. Vyšetrovací orgán 3. marca 2020 predsúdne vyšetrovanie prerušil s tým, že pán Zakharchenko sa pred vyšetrovacím orgánom a súdom skrýva s cieľom vyhnúť sa trestnej zodpovednosti, že miesto jeho pobytu nie je známe a že sa už vykonali všetky vyšetrovacie (pátracie) a procesné úkony, ktoré možno vykonať v neprítomnosti podozrivých. Proti tomuto rozhodnutiu o prerušení bolo možné podať odvolanie.

V prípade, keď si obhajoba právo na obhajobu a právo na účinnú súdnu ochranu neuplatňuje, nemožno konštatovať ich porušenie.

V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva sa Rada domnieva, že obdobia, počas ktorých sa pán Zakharchenko vyhýba vyšetrovaniu, musia byť vylúčené z výpočtu lehoty, ktorá je relevantná na posúdenie dodržania práva na prejednanie veci v primeranej lehote. Rada sa preto domnieva, že opísané okolnosti pripisované pánovi Zakharchenkovi významne prispeli k dĺžke vyšetrovania.

3. Viktor Pavlovych Pshonka

Trestné konanie vo veci sprenevery verejných finančných prostriedkov alebo majetku stále prebieha.

Z informácií zo spisu Rady vyplýva, že v trestnom konaní, z ktorého Rada vychádzala, bolo dodržané právo pána Pshonku na obhajobu a jeho právo na účinnú súdnu ochranu vrátane základného práva na to, aby bola jeho vec v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom. Dokazuje to najmä skutočnosť, že 22. decembra 2014 bolo doručené písomné oznámenie o podozrení, skutočnosť, že proti rozhodnutiu zo 16. júna 2017 o prerušení trestného konania bolo možné podať odvolanie, ako aj rozhodnutia vyšetrujúceho sudcu z 12. marca 2018, 13. augusta 2018 a 5. septembra 2019, ktorými sa udeľuje súhlas na zadržanie pána Pshonku s cieľom predviesť ho na súd, aby sa zúčastnil na pojednávaní o návrhu na vzatie do väzby.

Rada má informácie o tom, že ukrajinské orgány prijali opatrenia na vypátranie pána Pshonku. Príslušným orgánom Ruskej federácie bola 24. júla 2020 zaslaná žiadosť o medzinárodnú právnu pomoc s cieľom zistiť miesto pobytu pána Pshonku a vypočuť ho. O žiadosti sa ešte nerozhodlo. Predsúdne vyšetrovanie bolo 24. júla 2020 prerušené z dôvodu potreby vykonať procesné úkony v rámci medzinárodnej spolupráce.

Ruské orgány zamietli žiadosti o medzinárodnú právnu pomoc, ktoré im boli zaslané v rokoch 2016 a 2018.

Najvyšší protikorupčný súd Ukrajiny svojím rozhodnutím z 2. októbra 2020 zamietol odvolanie podané obhajcom pána Pshonku, v ktorom navrhoval zrušenie oznámenia o podozrení z 23. decembra 2014. Súd dospel k záveru, že oznámenie o podozrení bolo doručené v súlade s ukrajinským trestným poriadkom, a potvrdil postavenie pána Pshonku ako podozrivého v trestnom konaní.

Najvyšší protikorupčný súd Ukrajiny 7. mája 2020 a 9. novembra 2020 zamietol žiadosť o začatie konania na základe sťažnosti obhajcov na nečinnosť Národného protikorupčného úradu Ukrajiny v trestnom konaní. Odvolací senát najvyššieho protikorupčného súdu potvrdil tieto rozhodnutia 1. júna 2020 a 26. novembra 2020.

V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva sa Rada domnieva, že obdobia, počas ktorých sa pán Pshonka vyhýba vyšetrovaniu, musia byť vylúčené z výpočtu lehoty, ktorá je relevantná na posúdenie dodržania práva na prejednanie veci v primeranej lehote. Rada sa preto domnieva, že okolnosti opísané v rozhodnutí súdu, ktoré možno pripísať pánovi Pshonkovi, ako aj predchádzajúce nevykonanie žiadostí o medzinárodnú právnu pomoc, významne prispeli k dĺžke vyšetrovania.

6. Viktor Ivanovych Ratushniak

Trestné konanie vo veci sprenevery verejných finančných prostriedkov alebo majetku stále prebieha.

Z informácií zo spisu Rady vyplýva, že v trestnom konaní, z ktorého Rada vychádzala, bolo dodržané právo pána Ratushniaka na obhajobu a jeho právo na účinnú súdnu ochranu vrátane základného práva na to, aby bola jeho vec v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom. Dokazujú to najmä rozhodnutia vyšetrujúceho sudcu z 21. mája 2018, 23. novembra 2018 a 4. decembra 2019, ktorými sa udeľuje súhlas na zadržanie pána Ratushniaka s cieľom predviesť ho na súd, aby sa zúčastnil na pojednávaní o návrhu na vzatie do väzby.

Rada má informácie o tom, že ukrajinské orgány prijali opatrenia na vypátranie pána Ratushniaka. Vyšetrovací orgán 12. februára 2020 rozhodol o zaradení pána Ratushniaka na medzinárodný zoznam hľadaných osôb a odboru pre medzinárodnú policajnú spoluprácu ukrajinskej štátnej polície postúpil žiadosť o zápis do databázy Interpolu.

Dňa 28. februára 2020 bolo obnovené predsúdne vyšetrovanie s cieľom vykonať procesné a vyšetrovacie úkony. Vyšetrovací orgán 3. marca 2020 predsúdne vyšetrovanie prerušil s tým, že pán Ratushniak sa pred vyšetrovacími orgánmi a súdom skrýva s cieľom vyhnúť sa trestnej zodpovednosti, že miesto jeho pobytu nie je známe a že sa už vykonali všetky vyšetrovacie (pátracie) a procesné úkony, ktoré možno vykonať v neprítomnosti podozrivých. Proti tomuto rozhodnutiu o prerušení bolo možné podať odvolanie.

V prípade, keď si obhajoba právo na obhajobu a právo na účinnú súdnu ochranu neuplatňuje, nemožno konštatovať ich porušenie.

V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva sa Rada domnieva, že obdobia, počas ktorých sa pán Ratushniak vyhýba vyšetrovaniu, musia byť vylúčené z výpočtu lehoty, ktorá je relevantná na posúdenie dodržania práva na prejednanie veci v primeranej lehote. Rada sa preto domnieva, že opísané okolnosti pripisované pánovi Ratushniakovi významne prispeli k dĺžke vyšetrovania.

7. Oleksandr Viktorovych Yanukovych

Trestné konanie vo veci sprenevery verejných finančných prostriedkov alebo majetku stále prebieha.

Z informácií zo spisu Rady vyplýva, že v trestnom konaní, z ktorého Rada vychádzala, bolo dodržané právo pána Yanukovycha na obhajobu a jeho právo na účinnú súdnu ochranu vrátane základného práva na to, aby bola jeho vec v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

Rada má informácie o tom, že ukrajinské orgány prijali opatrenia na vypátranie pána Yanukovycha, ktorý sa zdržiava v Ruskej federácii a vyhýba sa vyšetrovaniu.

V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva sa Rada domnieva, že obdobia, počas ktorých sa pán Yanukovych vyhýba vyšetrovaniu, musia byť vylúčené z výpočtu lehoty, ktorá je relevantná na posúdenie dodržania práva na prejednanie veci v primeranej lehote. Rada sa preto domnieva, že opísané okolnosti pripisované pánovi Yanukovychovi významne prispeli k dĺžke vyšetrovania.

9. Artem Viktorovych Pshonka

Trestné konanie vo veci sprenevery verejných finančných prostriedkov alebo majetku stále prebieha.

Z informácií zo spisu Rady vyplýva, že v trestnom konaní, z ktorého Rada vychádzala, bolo dodržané právo pána Pshonku na obhajobu a jeho právo na účinnú súdnu ochranu vrátane základného práva na to, aby bola jeho vec v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom. Dokazuje to najmä skutočnosť, že 29. decembra 2014 bolo doručené písomné oznámenie o podozrení, skutočnosť, že proti rozhodnutiu zo 16. júna 2017 o prerušení trestného konania bolo možné podať odvolanie, ako aj rozhodnutia vyšetrujúceho sudcu z 12. marca 2018, 13. augusta 2018 a 5. septembra 2019, ktorými sa udeľuje súhlas na zadržanie pána Pshonku s cieľom predviesť ho na súd, aby sa zúčastnil na pojednávaní o návrhu na vzatie do väzby.

Rada má informácie o tom, že ukrajinské orgány prijali opatrenia na vypátranie pána Pshonku. Príslušným orgánom Ruskej federácie bola 24. júla 2020 zaslaná žiadosť o medzinárodnú právnu pomoc s cieľom zistiť miesto pobytu podozrivého a vypočuť ho. O žiadosti sa ešte nerozhodlo. Predsúdne vyšetrovanie bolo 24. júla 2020 prerušené z dôvodu potreby vykonať procesné úkony v rámci medzinárodnej spolupráce.

Ruské orgány zamietli žiadosť o medzinárodnú právnu pomoc, ktorá im bola zaslaná v roku 2018.

Najvyšší protikorupčný súd Ukrajiny svojím rozhodnutím z 8. júla 2020 zamietol odvolanie podané obhajcom pána Pshonku, v ktorom navrhoval zrušenie rozhodnutia o prerušení predsúdneho vyšetrovania z 30. apríla 2015. Súd dospel aj k záveru, že oznámenie o podozrení bolo doručené v súlade s ukrajinským trestným poriadkom, a potvrdil postavenie pána Pshonku ako podozrivého v trestnom konaní.

V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva sa Rada domnieva, že obdobia, počas ktorých sa pán Pshonka vyhýba vyšetrovaniu, musia byť vylúčené z výpočtu lehoty, ktorá je relevantná na posúdenie dodržania práva na prejednanie veci v primeranej lehote. Rada sa preto domnieva, že okolnosti opísané v rozhodnutí súdu, ktoré možno pripísať pánovi Pshonkovi, ako aj predchádzajúce nevykonanie žiadosti o medzinárodnú právnu pomoc, významne prispeli k dĺžke vyšetrovania.

12. Serhiy Vitalyovych Kurchenko

Trestné konanie vo veci sprenevery verejných finančných prostriedkov alebo majetku stále prebieha.

Z informácií zo spisu Rady vyplýva, že v trestnom konaní, z ktorého Rada vychádzala, bolo dodržané právo pána Kurchenka na obhajobu a jeho právo na účinnú súdnu ochranu vrátane základného práva na to, aby

bola jeho vec v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom. Dokazuje to najmä rozhodnutie vyšetrujúceho sudcu zo 7. marca 2018, ktorým sa udeľuje súhlas na osobitné vyšetrovanie v neprítomnosti. Okrem toho bola obhajoba 28. marca 2019 informovaná o ukončení predsúdneho vyšetrovania a bolo jej umožnené oboznámiť sa s materiálmi. Rada má informácie o tom, že prebieha oboznamovanie sa obhajoby s vyšetrovacím spisom.

Odvolací súd v Odese svojím rozhodnutím z 29. apríla 2020 vyhovel odvolaniu prokurátora a uložil preventívne opatrenie vo forme vzatia pána Kurchenka do väzby. Súd tiež konštatoval, že pán Kurchenko opustil Ukrajinu v roku 2014 a jeho pobyt nie je možné zistiť. Súd dospel k záveru, že pán Kurchenko sa skrýva pred orgánmi vykonávajúcimi predsúdne vyšetrovanie, aby sa vyhol trestnej zodpovednosti.

Rada bola informovaná o tom, že ukrajinské orgány poslali 29. apríla 2020 Ruskej federácii žiadosť o medzinárodnú právnu pomoc, ktorá bola 28. júla 2020 vrátená bez vykonania.

V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva sa Rada domnieva, že obdobia, počas ktorých sa pán Kurchenko vyhýba vyšetrovaniu, musia byť vylúčené z výpočtu lehoty, ktorá je relevantná na posúdenie dodržania práva na prejednanie veci v primeranej lehote. Rada sa preto domnieva, že okolnosti opísané v rozhodnutí odvolacieho súdu v Odese, ktoré možno pripísať pánovi Kurchenkovi, ako aj predchádzajúce nevykonanie žiadosti o medzinárodnú právnu pomoc, významne prispeli k dĺžke vyšetrovania.

17. Oleksandr Viktorovych Klymenko

Trestné konanie vo veci sprenevery verejných finančných prostriedkov alebo majetku stále prebieha.

Z informácií zo spisu Rady vyplýva, že v trestnom konaní, z ktorého Rada vychádzala, bolo dodržané právo pána Klymenka na obhajobu a jeho právo na účinnú súdnu ochranu vrátane základného práva na to, aby bola jeho vec v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom. Dokazujú to najmä rozhodnutia vyšetrujúceho sudcu z 1. marca 2017 a 5. októbra 2018, ktorými sa udeľuje súhlas na osobitné vyšetrovanie v neprítomnosti. Rada poznamenáva, že obhajobe bolo oznámené ukončenie predsúdneho vyšetrovania v roku 2017 a v roku 2018 a následne jej bolo umožnené, aby sa oboznámila s materiálmi trestného konania. Obhajoba stále preskúmava a posudzuje veľké množstvo materiálov, ktoré sú k dispozícii v súvislosti s predsúdnym vyšetrovaním v rámci trestného konania. Rada sa domnieva, že dlhé obdobie venované oboznamovaniu sa so spisom treba pripísať obhajobe.“.